

Bijlage motivatie gunning OBI dienstverlening dd. 2 okt. 2025

Motivering gunning zonder voorafgaande bekendmaking van een oproep tot mededinging, op grond van een beroep op artikel 3.36 lid 1 sub c onderdeel 2 Aanbestedingswet: mededinging om technische redenen ontbreekt. ProRail is voornemens een overeenkomst om een contract met PSI AG te sluiten voor het Beheer en Onderhouden van het bestaande OBI Monitoring systeem.

Aanleiding aankondiging van vrijwillige transparantie vooraf

Het OBI monitoringsysteem (Operationeel Besturingscentrum Infra) is een geïntegreerde oplossing voor het monitoren, bewaken en bedienen van spoorse assets. Het betreffen de spoorse assets ten behoeve van Energievoorziening (EV) en Tunnel technische installaties (TTI). Dit systeem is in 2011 aangeschaft en het beheer en onderhoud loopt tot oktober 2026.

Voor het instandhouden van het OBI monitoringsysteem is het van belang dat er een nieuwe beheerovereenkomst gesloten wordt met de firma PSI AG.

Ingevolge art. 3.36 lid 1 sub c onderdeel 2 van de Aanbestedingswet heeft ProRail het voornemen om een onderhandelingsprocedure zonder voorafgaande aankondiging toe te passen omdat de opdracht slechts door een ondernemer kan worden verricht omdat de mededinging om technische redenen ontbreekt.

Beschrijving van de opdracht

Het OBI bewaakt en bedient een reeks van objecten, de voornaamste:

- Energievoorziening van bovenleidingen, zowel 1500VDC als 25kVAC HSL en Betuweroute
- Overige laag- en hoogspanningsinstallaties (incl. 3kV)
- Tunneltechnische installaties (TTI)
- Wisselverwarming (bediening)
- Overwegen (bewaking)
- Toegang kritische ruimtes (bewaking)

Voor het beheer dienen de volgende onderhoudstaken uitgevoerd te worden:

- Onderhoud op de infrastructuur van OBI-PSI.
- Remote beheer van systemen en het monitoren van onderhoudstaken.
- On call service 24/7.
- Hardware onderhoud.
- Software onderhoud en (LCM) updates.
- Onderhoud koppelingen met TTI.
- Proactief systeem onderhoud.
- Onderhoud van Third Party software irt. OBI-PSI.
- Opnemen nieuwe TTI- en 25kV-installaties.

Juridische onderbouwing

ProRail heeft het gebruiksrecht van OBI-PSI gekocht, in beginsel hoeft alleen het Beheer en instandhouding van OBI-PSI aanbesteed te worden. Echter, OBI-PSI kan alleen door de huidige leverancier PSI AG geleverd worden. Hierdoor zal een Europese aanbesteding voor het beheer van OBI slechts toegang geven aan één leverancier.

Om het beheer van het huidige OBI monitoringssysteem te kunnen continueren wenst ProRail een beroep te doen op de technische uitzondering 3.36 lid 1c sub 2 Aanbestedingswet om via een onderhandelingsprocedure zonder aankondiging met PSI AG een beheerovereenkomst te sluiten.

Onderbouwing (Art. 3.36 sub 1c sub 2 Aw) onderhandelingsprocedure zonder aankondiging:

1. mededinging om technische redenen ontbreekt:
 - a. Geen marktwerking
PSI AG is de enige partij die beheer en onderhoud op het OBI monitoringssysteem kan leveren, aangezien PSI AG dit systeem geleverd heeft.
2. Er is momenteel geen andere partij die het beheer en onderhoud kan leveren op het PSI OBI monitoring systeem. Er is geen redelijk alternatief of substituuut beschikbaar:
 - a. ProRail wenst op dit moment enkel het beheer en onderhoud opnieuw te contracteren en niet tot vervanging van het gehele systeem over te gaan. Voor de vervanging van het gehele systeem zijn er in de markt weliswaar andere platformen beschikbaar, maar deze kunnen niet als een redelijk alternatief gezien worden gelet op de vergelijkbare functionaliteit welke binnen redelijke inspanning (in tijd, geld en capaciteit) geïmplementeerd dient te worden, gelet op:
 - i. Te hoog operationeel risico tijdens de transitie:
Door de complexiteit van de transitie naar een nieuw systeem en het operationele risico dat dit met zich meebrengt gedurende een lange periode van minimaal 8 tot 10 jaar (aanbesteden, ontwikkelen & testen), is er geen redelijk alternatief voorhanden is. In de marktconsultatie in 2024 wordt door alle geconsulteerde partijen de zorg gedeeld of ProRail zich realiseert hoe groot deze klus is. Voorwaarde is, naast een omvangrijk budget, dat er veel effort wordt gestoken vanuit de business in het specificeren en creëren van een nieuw monitoringsysteem.
 - ii. Economisch niet verantwoord:
De totale beheerkosten incl. LCM-upgrades bedragen circa €466k per jaar. De aanschaf / implementatie en transactiekosten voor het in de markt zetten van een nieuw OBI worden geraamd op tenminste €38 miljoen. Dit is een conservatieve schatting die de financiële impact van risico's weerspiegelt, zoals vertragingen, juridische complicaties of technische problemen bij de migratie naar een andere leverancier.
3. Er is geen sprake van kunstmatige beperking van de voorwaarden van de aanbesteding.
Op basis van de huidige (en beoogde) functionaliteiten kan gesteld worden dat er geen redelijk alternatief of substituuut, in de zin van een uitontwikkeld product, in de markt beschikbaar is. Het is legitiem een systeem te verlangen dat aan de eisen van de OBI gebruikers voldoet. Het kost een nieuwe leverancier minimaal 6-7 jaar (3-4 jaar ontwikkeling plus 3 jaar testen en implementeren) om voor de huidige functionaliteit een nieuw systeem te ontwikkelen.

Gelet op het bovenstaande is ProRail van mening dat er een beroep kan worden gedaan op de technische uitzondering van artikel 3.36 sub 1c sub 2 Aanbestedingswet.

Oneens met deze beslissing

Indien u vragen heeft n.a.v. deze publicatie dan kunt hiervoor contact opnemen met marcel.lacomble@prorail.nl.

Indien u het niet eens bent met de beslissing van ProRail om de genoemde diensten aan te vullen kunt u dit binnen vijf kalenderdagen na publicatie van deze aankondiging schriftelijk en gemotiveerd aan ons melden middels toezending van uw bezwaar aan het klachtenmeldpunt aanbesteden (hierna: KMP) van ProRail (aanbestedingsklachten@prorail.nl). Het KMP van ProRail zal zo spoedig mogelijk na ontvangst van uw bezwaar u van een zienswijze voorzien.

ProRail neemt tevens een opschortende termijn van twintig kalenderdagen na publicatie van deze aankondiging in acht. Indien u het niet eens bent met deze beslissing (of met de uitkomst van het contact met het tenderteam / met de zienswijze van het KMP na behandeling) kunt u binnen voornoemde termijn een kort geding aanhangig maken bij de rechtbank Midden-Nederland te Utrecht.